

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/564

KARAR NO : 1983/622

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/b maddesi uyarınca sıkıyönetim askerimahkemelerinin el koyduğu suçlarla umumi ve müşterek gaye içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davayı Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Dursun Çağatay

O L A Y : Sanık Dursun Çağatay ve 4 arkadaşı Iğdır İlçesinde vuku bu-

lan toplumsal ve siyasal olay nedeniyle 23.4.1978 günü, müşteki polis memuru Yaşar Karasun'un evinin bahçesinden içeri girerek, pencere camlarını kırdıkları, ayrıca tabanca ile ateş etmek suretiyle, konut dokunulmazlığını bozmak, toplu ızrar, meskun mahalde silah atmak ve ruhsatsız tabanca taşımak suçlarını işledikleri iddia olunarak TCK.nun 193/2., 517/1., 551. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri ile cezalandırılmaları istemiyle Iğdır C. Savcılığınca haklarında kamu davası açılmıştır.

Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi; 15.2.1979 gününde, esas 1978/181, karar 1979/35 sayı ile; suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi; 25.7.1979 gününde, 1979/157-105 sayı ile; sanıklarda ilgili sıkıyönetim mahkemelerindeki görülmekte olan davalar nedeniyle umumi ve müşterek gaye içerisinde bağlantılı olan bu davanın da sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesini kabul ederek, sanıklardan Dursun Çağatay'ın bulunmaması nedeniyle gaipliğine ve diğer sanıkların atılı suçlarından mahkumiyetlerine karar vermiştir. Bu karar sanıklar vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Askerî Yargıtay 1. Dairesi'nin 31.12.1980 günlü, 1980/385-387 sayılı ilâmi ile sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevle ilgili durumu da tartışılarak hükmün onanmasına karar vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi; hakkında gayabi kararı verilen sanık Dursun Çağatay'ın dosyasını yeniden ele almış, 18.3.1982 günlü celsede, sanığa atılı suçların sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve görülmekte olan davalarla bağlantılı olmadığından adli yargının görevli olduğu görüşü ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar vermiş bu kararı ger-

çekleştirmek için 10.8.1982 günlü calsede yeniden aynı mahiyette karar vererek, dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Türkan Güven, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 14.11.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, okandıktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğunu belirten sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Saniğa atılı suçlar, Iğdır ilçesinde siyasal ve ideolojik biçimde meydana gelen toplumsal olaylarla ilgili olmakla sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara iliştirilmiştir.

Suçlar Iğdır ilçesini de kapsamına alan Kars ilinde 26.12.1978 de ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 23.4.1978 de işlenmiştir.

Sanık Dursun Çağatay'ın da dahil olduğu iddianame ile açılan davada Askeri Yargı yeri mahkumiyet kararında diğer sanıklarla ilgili dava dosyaları nedeniyle umumî ve müşterek gaye içerisinde bu davayı da bağlantılı gözerek kendisini görevli kabullenmiş ve bu karar Askeri Yargıtayca da onanmış bulunmakla bağlantı koşulu aynı olayın sanıkları içinde yer alan bu sanık içinde geçerli olacağından 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi gereğince davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 18.3.1980 günlü başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 18.3.1980 günlü, 18.10.1982 günlü başvurusunun reddine 14.11.1983 gününde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Türkan Güven

Üye

Necati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon